

МЕДИКО-ГІГІЄНИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА ПЕРВИННА ПРОФІЛАКТИКА СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ В ОРГАНІЗОВАНИХ ДИТЯЧИХ КОЛЕКТИВАХ

Ляхова Н. О., Голованова І. А., Клименкова Л. І.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»,

м. Полтава,

Nat14Sa@mail.ru

Актуальність. Стан стоматологічного здоров'я дитячого населення України погіршується з кожним роком. У дітей шкільного віку в середньому 3-4 уражених постійних зуба, а на час закінчення школи кожна п'ята дитина має один видалений постійний зуб. Розповсюдженість карієсу зубів, тимчасового прикусу в шестирічних дітей сягає 87,9 %, у дванадцятирічних 72,3 %. Розповсюдженість хронічного катарального гінгівіту серед підлітків віком 12-15 років становить від 70-98 %, а зубощелепних аномалій у дітей і молоді 7-18 років перевищує 80 %. Зважаючи на те, що стоматологічне здоров'я нерозривно пов'язано із здоров'ям всіх органів та систем дитини, на сучасному етапі набуває особливого значення профілактика стоматологічних захворювань в організованих дитячих колективах.

Мета дослідження. Дослідити місце первинної профілактики стоматологічних захворювань та медико-гігієнічного виховання в організованих дитячих колективах.

Матеріали і методи. Дане дослідження проведено із застосуванням бібліосемантичного методу та методу системного аналізу.

Результати та обговорення. Основоположним принципом охорони здоров'я є його профілактична спрямованість, а найважливішим розділом профілактичної роботи є формування здорового способу життя і медико-гігієнічне виховання.

Медико-гігієнічне виховання – частина державної системи охорони здоров'я, що включає поширення медичних і гігієнічних знань, формування здорового способу життя та прищеплення населенню гігієнічних навичок з метою збереження та зміцнення здоров'я, підвищення працездатності і активного довголіття. Основною метою медико-гігієнічного виховання населення є формування знань і умінь самостійно приймати рішення з питань збереження і зміцнення здоров'я. Ці знання та уміння мають величезне значення не тільки для дітей та їх подальшого життя, але і для дорослих.

Актуальність цього для дітей полягає в забезпеченні високого рівня реального здоров'я вихованцю дитячого саду або учню школи і виховання валеологічної культури як сукупності усвідомленого ставлення дитини до здоров'я і життя людини, знань про здоров'я і умінь обері-

гати, підтримувати і зберігати його, валеологічної компетентності, що дозволяє дитині самостійно і ефективно вирішувати завдання здорового способу життя і безпечної поведінки, завдання, пов'язані з наданням елементарної медичної, психологічної самопомоги та допомоги. Стосовно дорослих – це сприяння становленню культури здоров'я, в тому числі культури професійного здоров'я вихователів та вчителів дитячих освітніх закладів та валеологічної освіти батьків.

Іншими словами, метою первинної профілактики захворювань, в тому числі і стоматологічних та медико-гігієнічного виховання є забезпечення дитині можливості збереження здоров'я, формування в нього необхідних знань, умінь і навичок щодо здорового способу життя. Лікарі лікувальних закладів, що надають медичну допомогу дітям, повинні в цьому питанні тісно співпрацювати з педагогами дошкільних та шкільних освітніх закладів та батьками. Окрім загальноосвітніх педагогічних цілей, перед педагогами стоять не менш важливі завдання з охорони здоров'я дітей і пропаганди здорового способу життя.

Як показують дослідження, найбільш небезпечним чинником для здоров'я людини є його спосіб життя. Отже, якщо навчити людину зі шкільних років відповідально ставитися до свого здоров'я, то в майбутньому у нього більше шансів жити, не хворіючи. На сьогоднішній день дуже важливо вводити питання здоров'я в рамках навчальних предметів. Це дозволить не лише поглибити отримані знання і здійснити міжпредметні зв'язки, але і показати учневі, як співвідноситься досліджуваний матеріал з повсякденним життям, привчити його постійно піклуватися про своє здоров'я.

В організованих дитячих колективах вчителі та лікарі мають можливість успішно застосовувати методи санітарної просвіти та гігієнічного навчання, контролювати процес навчання та впливати на дітей через батьків.

Висновки. Охорона здоров'я дитини повинна передбачати не тільки створення необхідних гігієнічних та психологічних умов для організації навчальної діяльності, але і профілактику різних захворювань, в тому числі стоматологічних, пропаганду здорового способу життя та медико-гігієнічне навчання шляхом сумісних зусиль лікарів педіатричної служби, педагогів дошкільних та шкільних освітніх закладів та батьків.